

Ole M. Nielsen (KRF):

Forespørgslens ordlyd indikerer, at pesticid-handlingsplanen ikke opfyldes. Det kan der også være visse tegn i det materiale, der foreligger, der tyder på, hvis man ikke søger yderligere oplysninger og i øvrigt har for lidt kendskab til emnet.

Det havde selvfølgelig været rart, om delmålene havde været opfyldt. Jeg tænker på målene i 1990; dengang havde man ikke reduceret de aktive stoffer i fornødent omfang. Men tallet for behandlingshyppighed lader meget til bage at ønske. Når især tallet for behandlingshyppighed mangler meget i at være opfyldt – tallet for 1992 er jo en anelse højere end tallet for udgangsårene – så er det ærgerligt, men det dækker dog over en nedgang i de seneste tre år. Og når tallet for behandlingshyppighed steg kraftigt fra gennemsnittet for 1981-85 til 1990, skyldes det mange forskellige forhold, men især en anden afgrødesammensætning med brug af mere vintersæd, som kræver større behandlingsaktivitet. Det tjener landbruget til undskyldning, men forklaringen hjælper jo ikke miljøet.

Landbruget har ændret og ændrer fortsat adfærd i retning af mindre brug af plantebeskyttelsesmidler; det viser tallene fra Miljøstyrelsen, hvor behandlingshyppigheden for vintersæd fra 1990 til 1992 er faldet fra 5,47 til 3,78. Og vi, der omgås planteavlere, ved, at alle interesserer sig for at vælge afgrøder og sorter, der kræver mindre behandling, og at man kører med lavere doseringer. Sagen tages altså alvorligt; der gøres noget. Det er bare ærgerligt, at det ikke i tilstrækkeligt omfang kan ses på tallene endnu. Det skyldes to ting: Dels er de to udtryk for forbruget – nemlig mængden af aktivt stof og behandlingshyppigheden – ikke tilstrækkelig gode udtryk for aktiviteten, og dels er der endnu i 1992 ikke sket en tilstrækkelig nedgang i forbruget; det må vi konstatere.

Vi må forsøge i at finde frem til bedre udtryksformer for forbruget – som også omtalt af Bæredygtighedsudvalget – og begreber, der på en realistisk måde udtrykker skadevirkningen på det totale miljø. Det er meget vigtigt at finde rigtige begreber, så vi ikke pålægger hinanden byrder på et forkert grundlag; men det er svært at finde ud af, hvilken skadevirkning der er størst. Jeg er dog ikke i tvivl om, at de mid-

ler, der trænger ned igennem jorden og havner i grundvandet, har de mest uoprettelige konsekvenser. Vi kan nemlig ikke gøre noget ved det, når skidtet først er på vej ned.

Det er ikke et forsvar for i stedet at ødelægge fødekæden for agerhønsene; men den er vel dog lettere at genoprette, end det er at rense vort grundvand, hvis det skulle blive aktuelt. Det skal ikke opfattes som et forsvar for at ødelægge noget oven på jorden i stedet for nede i jorden, men vi kommer til at tage stilling til forskellige former for skadevirkninger. Helt at undgå plantebeskyttelsesmidler er ikke realistisk, og det er heller ikke realistisk at forestille sig midler, der er helt uden uheldige bivirkninger. Vi skal arbejde på at finde frem til midler, der er så lidt skadelige som muligt, og finde realistiske udtryk for skadevirkningerne i forhold til nyttevirkningen og effektiviteten, og det er ikke så let.

Min anden pointe var, at der ikke er sket en tilstrækkelig nedgang i forbruget i 1992. Men jeg er overbevist om, at der vil vise sig en større nedgang i forbruget i 1993 og efterfølgende, hvilket ministeren også var inde på. Vi har nemlig fået hjælp af GATT-aftalen. De lavere afgrødepriser sænker det optimale niveau for brug af bekæmpelsesmidlerne. Lavere afgrødepriser gør det mindre interessant at afholde store omkostninger for at avle det højeste udbytte, og lavere afgrødepriser virker nøjagtig på samme måde som afgifter på bekæmpelsesmidler. Endelig virker de mange tiltag med information, bedre sprøjeteknik, sundere afgrøder osv. i retning af et lavere forbrug.

Hvordan de braklagte arealer skal indregnes i opgørelsen af forbruget, ved jeg ikke, men det er da en kendsgerning, at de braklagte arealer mindsker forbruget og dermed kommer miljøet til gode. Det ville naturligvis være helt rigtigt, hvis vi kan fordele de braklagte arealer til områder, hvor det vil gøre størst nytte at ned-sætte bekæmpelsesmiddel- og gødningsforbruget.

Alt i alt tror jeg på, at vi kommer meget tæt på målet i handlingsplanen ved udgangen af 1996, og i hvert fald er der forhold, som kan godskrives landbruget, så vi ikke farer frem med bål og brand. En forbedring i statistikken over forbruget vil jo også indtræffe, når offentlige myndigheder og industrien får stoppet deres overforbrug – eller måske endda forbrug.